

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

А. В. Дмитрук, студентка
Ю. О. Русіна, к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

В Україні особливого значення набуває підвищення ефективності функціонування ринкової інфраструктури, що вимагає кардинальних якісних перетворень у банківській сфері, а відповідно, реалізації адекватної політики комерційними банками.

Особливої актуальності питання формування депозитної політики набувають в умовах сучасної фінансової кризи.

На сьогодні міжнародна фінансова криза торкнулася й України. Нестабільна ситуація в країні, часта зміна курсу долара, чутки про близькість до банкрутства окремих великих банків схвилювали багатьох українців: чимало наших співгромадян має гривневі та валютні заощадження. Основною проблемою є те, що вкладники, втративши довіру до банківських установ, почали забирати гроші з депозитних рахунків. В вересні 2014 р. відтік коштів складав 18 млрд. грн.

Розвиток банківської системи спричинив загострення конкуренції між комерційними банками за ресурси та ефективні напрямки їх розміщення. Це призвело до поступового зниження прибутковості банківської діяльності. Для підтримки своєї конкурентоспроможності банки вимушені пропонувати своїм клієнтам все нові послуги, застосовувати різноманітні фінансові інструменти та розширювати свою діяльність.

Банківська система України знаходиться на етапі сегментації ринку банківських послуг між окремими банківськими інститутами, яка, в свою чергу, забезпечується відповідною політикою комерційних банків. Існує тісний взаємозв'язок між розвитком депозитного ринку та процесами стабілізації грошової одиниці, грошово-кредитного ринку, зростанням грошових доходів населення та соціально-економічним зростанням загалом.

Так, зокрема, монетарна база протягом 2014 р. зросла на 25,3%. Рівень монетизації склав 28,7%. Інфляція за 2014 р. склала 7,89%. Інфляційне прискорення мало переважно немонетарний характер. Реальний ефективний обмінний курс девальвував більше ніж на 10%, що позитивно вплинуло на цінову конкурентноспроможність національних виробників. Відбулись кількісні та якісні зрушення у структурі грошової маси. Зокрема, питома вага готівки у загальному її обсязі скоротилась з 34,8% на початку 2014 р. до 33,5% за станом на 1 серпня 2014.

В умовах кризи головним "внутрішнім" джерелом ресурсів для вітчизняних фінустанов традиційно є депозити. Причому, на відміну від локальних облігацій, через депозити банки можуть залучати не тільки гривню, але й іноземну валюту. Зростання обсягів валютних депозитів дозволить українським банкам хоч частково, але все таки компенсувати недолік інвалюти. Отже підвищений попит на депозити спричинить за собою їх подорожчання.

Якщо криза на ринку триватиме довго, то депозитні ставки у валюті цього року підвищаться на декілька пунктів - до 10-12% в доларах і 7-8% в євро. У такій ситуації гривня теж коливатиметься, але не так сильно.

На сьогодні обсяг готівки на руках у населення є досить значним, і ті комерційні банки, які зможуть запропонувати індивідуальним вкладникам більший комплекс високоякісних послуг, отримають у своє розпорядження значні суми додаткових ресурсів. Розвиток таких послуг вимагає від банківських установ нових підходів до встановлення форм депозитних рахунків, впровадження нової техніки та технології ведення банківських операцій із застосуванням різноманітних засобів (чекових книжок, кредитних карток та ін.). Це дозволило б повніше задовольнити потреби клієнтів банку у різноманітних послугах, поліпшити якість обслуговування, підвищити зацікавленість фізичних осіб у розміщенні своїх коштів на поточних рахунках в банку і таким чином залучити нових вкладників.

З метою оптимізації депозитного портфеля та для забезпечення більшого надходження коштів на строкові та ощадні депозити можна рекомендувати

спрощення режиму функціонування відповідних рахунків, тобто порядку зарахування коштів на вклади, видачі готівки та перерахування з депозитних рахунків. Слід більш широко застосовувати строкові вклади з додатковими внесками, а також скоротити обмеження на здійснення розрахунків із використанням коштів, що містяться на ощадних та строкових депозитах.

Ефективним методом додаткового залучення комерційними банками коштів на депозити може стати застосування комплексного обслуговування клієнтури. Крім традиційного кредитно-розрахункового та касового обслуговування, комерційні банки надаватимуть своїм клієнтам низку додаткових послуг. Постійне розширення діапазону послуг, зниження їх вартості, покращення якості кредитно-розрахункового та касового обслуговування, надання різноманітних консультацій сприятимуть збільшенню обсягів кредитних ресурсів банку, забезпечуючи йому належний рівень прибутковості при здійсненні активних операцій.

Список використаної літератури:

1. Васюренко О. В. Депозиты как основной источник привлечения средств коммерческими банками // *Фінанси України*. – 2010. – № 11 – С. 88-92.
2. Дмитриева Е. А. Депозитные операции в системе услуг коммерческого банка: проблемы их эффективности // *Банківська справа*. – 2012. – № 2 3.
3. Дмитриева О. А. Оптимізація депозитної діяльності комерційного банку // *Фінанси України*. – 2013. – № 5. – С 15-17.
4. Дмитриева О. А. Оптимізація депозитної діяльності комерційного банку // *Фінанси України*. – 2013. – № 5. – С. 138-145.